

CSIKI LAPOK

POLITIKAI HETILAP

ÉS CSIKVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
György Jakab Márton könyvtáreszkedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések s előfizetési díjak is küldendők.

Megjelenik a lap
Minden Szerdén.
Kéziratok nem adnak vissza.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. FEJÉR ANTAL,
Család.

Nyitvatartási órák:
soronként 20 kr-ért közöltetnek.
Egyes lap ára 10 kr.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. (Külföldre) 6 frt. Fél-
évre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítatnak

Dákó Románia a Székelyföldön.

Ha a Balázsfalván megjelenő „Unirea” ez évi 23. számából itélünk — igen-nel kell feleljünk e kérdésre: Dákó Románia-e az ősi székely Csikmegye? Ha a Magyar Polgár 122. és a Székely Nemzet 80-ik számát olvassuk, teljes világitást nyerünk arról, — a mit naponta tapasztalunk, hogy a görög kath. vallású székely papok sanyaru helyzetben vannak s nem képzelik magukat — az Unirea nagy (!) boszuságára — másnak, mint e magyar haza hűségese fiainak, melynek mint létfentartó államnak, békés polgárai ohajtnak lenni.

A M. P. és Sz. N. cz. lapok „több gör. kath. pap és székelyföldi” aláírással a balázsfalvi állapotokról s a Székelyföldi g. k. papok helyzetéről fényes tükröt mutatnak. Az „Unirea” megfordította a tükröt, elhallgatja a főtüzhely mellett történő katyfolásokat s ki kap a Magyar Polgárból egy neki tetsző gombóczkát és oda dobja papjainak (valószínűleg a „Magyar Herkó-Páter” idei 23. számában csimpolyásnak festett és oláh tánczot járó Mihályi ur helyeslésevel) az ő szájuk ize szerint borsólva s jó adag dicsérettelkel föleresztve.

A gombócza izlett — szégyeljük, hogy így történt — két csikvármegyei pópának, kik ez idő szerint még csak most léptek ki az életbe s halvány sejtelmük sines arról, a mit beszélni merészkednek.

Egyiket, Sándor János csik-szentgyörgyi pópát, ki a múlt évben állami segély címén 200 frtot kapott, egyházi hatósága hivatali hatalommal vizsgálás miatt fölfüggesztette, a másik, Boér Arthur kászoni ideiglenes papocska, kit hűveire ráerőszakoltak. Ezek a jó urak hirdetik, s tüntetetik fel nagy garral az ősi székely Csikvármegyét Dákó Romániának. Ezek tiltakoznak saját helyzetük javítása ellen, hogy a magas kormány magyar nyelven irt nyugta mellett ohajtja segíyezni papjait. Lehet, talán bizonyos félteni valójuk van fönn, a honnan pórászt tartnak nyakukon.

No tehát mi és velünk együtt Csikvármegye ősi székelysége, kijelentjük ezeknek a büszkélkedő, bőrkben nem férő uraságoknak, kik most napraforgói Balázsfalvának leveleikkel, melyekben büszkélkednek azzal, hogy küzdöttek saját hűveik közt a nemzeti érzelem föntartásában s habár nem tudják is nyelvüket büszkén mondják (Balázsfalván): „én gör. kath. román vagyok”, hogy mi velők egyet nem értünk!

Ezt jól jegyezzük meg csiki székelyek! Adjuk tudtára egyuttal hivatalos intéső köreinknek is hogy az ily pópákra ne pazarolják pénzüket, hanem a kipróbált és mindenkor magyar ha-

zafias érzést tanusított gör. kath. vallású, de azért nyelvében és szíve szerint is székely papságot vegye figyelembe magas kormányunk, szabadítsa ki Balázsfalva karmai közül az által, ha már ő nem akarja kiosztani a papok állami segélyét, hogy a törvényileg megállapított állami segítséget közretettlenül a magy. kir. adóhivataloknál folyósítsa. Hiszen most még inkább fönnáll helyzetünkben az az állapot, mint akkor, midőn 1861-ben az akkori gör. kath. érsektől segélyt könyörgtek: sürgős segélyt már a székelyföldi érdekeiben is mert hanem, azok családjaikkal együtt éhen halnak el!

Emlékeztetes szavak hangzottak és legfelsőbb Urunk Királyunk Ő Felsége évenkénti kiosztás czéljából 18,000 frt segélyt folyósított, melyből azonban elenyésző csekélység került a székely földre.

Az ilyesmikről hallgat az „Unirea” levelező kollégák pedig nem tudják ezeket, mert még akkor a világra sem születtek volt, sem azt, hogy az özvegy papnék és árvák segélyalapja eltűnt az éji homályba. Azt sem tudják hogy egyik kanonokunk 1889-től óta miért van Szebenben penitenciába? S több ilyeneket nem tudnak, melynek tudása előnyükre válnék. Azt sem tudják, pedig az Unirea legutóbbi számában olvashatták, hogy: „a balázsfalvi egyházmegyén kívül az összes gör. kath. egyházkerületek már is elfogadták az állam segélyt és hogy nincs kétség benne, hogy azt a balázsfalvi kerület is elfogadja”.

Számosan tiltakoznak, mert nagy felháborodást keltett a szamosújvári, lugasi és nagyváradai gör. kath. egyházmegyék fő- és alpapságának körében az „Unirea” minősithetlen hangja, melylyel folyton szítja az egyenlenséget az állam s egyház között és nem ártatván az előbbinek, csak ez utóbbinak tekintélyét kisebbíti a hívők s az ország előtt.

Különbben is vigasztal az a tudat, hogy a székelyföldi gör. kath. papság közül csak kettő van olyan ki az Unirea lelkesítő szavára boldognak érzi magát az általa ideiglenesen védő, fizetést és segélyt ígérő, de szavát be nem váltó védszárnyai alatt. Ezek is bizonyos érdekből kerülhettek oda, mert nem képzeltünk több, a magyar haza ellen ok nélkül küzködő gör. kath. vallású papot, ki saját anyagi helyzete javítása ellen küzdjön s önmagára fordítson fegyvert.

Székelyföldi.

A megyei közigazgatási bizottság üléséről.

Csik-Szereda, június 15.
A vármegye közigazgatási bizottsága mai napon tartotta meg rendes havi ülését Mikó Bálint főispán ur elnöke alatt, melyen a bi-

zottságnak három előadó tagja hiányzott t. i. a megye főjegyzője és Árvaszéki elnöke, kik hivatalos kiküldetésben voltak távol és Molnár Lajos pénzügyigazgató, a ki bár Udvarhelyről Szeredába megérkezett, de hirtelen támadt betegsége az üléseni részvételben megakadályozta. Kik helyett az előadói tisztet Szántó József I. aljegyző teljesítette.

Az ügyforgalom állásáról előterjesztett havi jelentések olvastatván fel sorrendben, miután azok különös fontossággal bíró adatokat nem tartalmaztak, egyszerűen tudomásul vétettek.

A folyó ügyek közül is, melyek között a legnagyobb rész adó elleni felszólalásokat tartalmazott, a következőket tartottuk feljegyzésre méltóknak.

A kolozsvári posta és távirtda igazgatóság arról értesítette a bizottságot, hogy kereskedelmi miniszter ur a vidéki posta hivataloknál ez évben faluzó levélhordókat szándékozván beállítani, legalább 8—10 népesebb község kijelölendő lenne, a hol posta hivatal nincs, a hová ily zűnjítő kézbesítő járatok berendezése kívánatos volna.

A bizottság a megkeresés folytán oly községekül, hová a posta küldemények a postahivataltól faluzó küldöncz által elszállítandók lennének, kijelölte Tusnád, Kozmás, Menaság, Szentimre, Mindszent, Csicsó, Madaras, Gyergyó-Ujfalu, Szárhegy és Holló községeket.

Gyergyó-szentmiklósi Blága Imre a részére kiadott építkezési engedélyt megsemmisítő II-od fokú alispáni határozat ellen beadott felbbezésével elutasított.

Nem különben szentléleki Hozó János által építkezési ügyben hozott két egybe hangzó határozat ellen intézett felfolyamodás figyelmen kívül hagyott.

Kovács János szeredai lakós cselédbér megfizetésre kötelező alispáni határozat ellen beadott felbbezésének elutasításával, a nehezelt határozat helyben hagyott.

Márkos Dénes várdotfalvi helyettes anyakönyvvezetőnek a rendes anyakönyvvezetői teendői végzéséért 15 frt tisztelet díj az anyakönyvvezetői illetményből kifizetelni határozatot. Bálint Károly anyakönyvvezető helyettesnek Balázs Dénes lemondott körjegyző és anyakönyvvezető teendői végzéséért a tiszteletdíj esedékes részének kiadása iránti kérése pártolólág belügyminiszter urhoz fölterjesztetni határozatot.

Gergely Péter volt szentgyörgyi anyakönyvvezető által iroda helyiségbér, fűtés, világításra sajátjából elfordított és 72 frt 50 krban felszámított összegből 25 frtnak Szentgyörgy község által való kifizetése elrendeltetett.

Jakab Lajos szentmihályi plebános által Buzás János ajnádi tanító ellen, s viszont Buzás János által nevezett lelkész, mint iskolaszéki elnök ellen beadott fegyelmi panaszaik folytán, a közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya Jakab Lajos iskolaszéki elnököt az ellene emelt vádak terhe alól felmentette; Buzás Jánost ellenben az 1876. évi XXVIII. t.-cz. 7. §-ának 2. pontja, illetve a 3-ik pont 2-ik bekezdésében körülírt hivatali vétség miatt 15 frt bírságra ítélte.

Ez után némely albizottságokból hiányzó tagok választottak meg és pedig megválasztottak: a) a gyámügyi felelbbviteli, és a fegyenczek ügyeinek elbírálására kiküldött bizottságba Nagy Sándor, b) az erdei kihágási II-od fokú bíróságba dr. Csiky József.

Végül Csiky József njon választott közig. bizottsági tagtól a hivatalos eskü bevételvé, az ülés véget ért.

A jégeső elleni védekezés.

Hazánk gabona termése az utolsó évtized alatt folyton hanyatlak. minék oka nagy részt az utóbbi évek jégveréseinek tudható be. Hisz mint a földművelésügyi miniszter ur által kiadott hivatalos jelentés mondja „a buzában a kár oly nagy volt, szelek és viharok okozták, hogy körülbelül 380,000 katasztrális holdon megsemmisült a termés.” Ily jelentékeny területen pár óra alatt tönkre ment a mezőgazda egész évi fáradsága megsemmisült minden reménye. Hogy mily jelentékeny a mezőgazda s egyuttal az állam kára, azt eléggé igazolja ama körülmény, hogy míg 1887-ben 40 millió métermázsa volt buza termésünk, azóta folyton csökkenve már 1897-ben 22 millióra szállott. a mely veszteség 10 forintos buza ár mellett egyenlő ez évben 180 millió forinttal. És ily óriási mennyiség, és ily óriási kár százezer forinttal az alábbi eljárással elhárítható volna.

Hogy a jég ellen való ágynászról az olvasó tisztta képet alkothasson magának, megismeretnem ama kísérleteket, melyek kezdettől mostanig ez irányban történtek.

Négy évvel ezelőtt Alsó-Stájerország Windisch Feistritz város polgármestere és Stieger Albert földbirtokosok számos költséges védekező kísérlet után arra a gondolatra jöttek, hogy a jégesők ellen a már régi időkből ismert lövöldözéssel tesznek kísérletet.

Az első ily nemű védekezési módok, melyek mozsárgyúkkal történtek, oly biztatók voltak, hogy a szomszéd birtokosok is egyesült erővel folytatták a kísérletezést és csakhamar egyik lövöldözési állomást a másik után állították fel. Az egyszerű mozsár lövöldözést módosították azzal, hogy a mozsarak fölé hangtölcséreket alkalmaztak, melyek a robbanás folytán mozgásba jött levegőt összetartva, a hanghullámokat és a rezgésben lévő levegőt mennél magasabbra emelték. Első ily nemű tölcserékül a déli vasut által kiselejtezt mozdonyok kéményei szolgáltak.

Ezen tölcseréken keresztül történt lövések meglepő eredménnyel jártak. A tölcserben lévő levegő a robbanás pillanatában egy tömör gyűrű alakjában forogva óriási magasságba felhajtatik és messze elháltszó sivitása a lövés után 15 és 20 másod percig is eltart és fenn a magasban hallható.

A mozdony kémények helyett most már 2 1/2 méter magas erős vaspléből készült hangcsöveket alkalmaznak, melyek lent a mozsár helyén körülbelül 55 centiméter, fent kitágulva mintegy 50 cm. átmérőjűek. Ezen tölcserék kemény tölgya alapon nyugosznak és egy czél-szerű bevezető nyílással vannak ellátva, melyben a töltött mozsarak kényelmesen elhelyezhetők.

Egy-egy ilyen tölcserhez rendszerint öt mozsár tartozik és ez képez egy úteget (batteria) A legtöbb állomásnál azonban kettős útegek vannak felállítva, t. i. két tölcser és tíz ágyú. Az egész úteg egy erre alkalmas fabáziskóban van elhelyezve, úgy hogy a lövő személyzet eső alkalmával is szárazon működhetik, mennyiben a tölcserék a háziko tetejéből kiállanak.

A lövöldözés a zivatark közeledtével kezdődik és gyors egymásutánban addig tart, míg a veszély meg nem szűnt vagy a felhők szét nem oszlanak.

Ily lövő állomás van jelenleg a windisch-feistritzi hegyvonalon 61, Marburg, Luttenberg és Itridó (magyar határszél) vidékén 36; ezeken kívül pedig Stájerország közepén részén is számos ilyen telep felállításával foglalkoznak.

A mi pedig a lövöldözéssel elért eredményeket illeti, az eddigi tapasztalatok a következőkben foglalhatók össze. Tény az, hogy mindazon helyeken, a hol az utolsó három évben a lövöldözést rendszeresen alkalmazták, sehol jégeső nem volt, noba például Windisch Feistritz vidékén főleg a hetvenes évek óta, mióta az ottani erdősegeket kipusztították, minden évben jégverés volt.

Tény továbbá az is, hogy még a legkevesebb égi háboru alkalmával is a lövöldözés után a dörgés és villámlás megszűnik s hogy mindazon vidékeken, hol a villámlás gyakori volt, a lövöldözés után egyetlen villám csapás sem fordult elő.

Lássuk most ezen eredmények ég hajlattani okát.

Megharapta a veszett kutya. Al- falvi Biró Antal és Marján Péterné, előbbinek az erdőről haza futott kutyája...

Vizbe fuladt gyermekek. A vélet- lenség és gondatlanság sok szerencsétlen halált okoz a magukra hagyott gyermekek között...

Az elszánt anya. Gyergyó-Ditróban úgv. Géczy Markos Antalné fiának rábeszélésére...

Gondatlan szülők. Napról-napra látjuk áldozatait a szülők gondatlanságának, kik apró gyermekeiket minden felügyelet nélkül...

Birtokhatárok kijelölése. A tör- vényhatalosi bizottság még múlt évi őszi köz- gyűlésében a volt megyei telepítvényes lakosok...

Mi a nirvana? Az indusok másvi- lági gyönyörűsége, amikor a lélek teljesen tét- len, szabad minden érzelmétől...

Az önk-taplocai tükörszemlák javára, még a következő adományok jöttek be hozzám. Csik-Szent Tamás községéből az előjáróság által...

gabona és 2 szak pityóka zsákosból, 3 drb kenyér és 16 drb fehércemű. Csiki Lapok kiadóhivatalától...

Kiadói üzenet.

Többeknek helyett. A látképes levelezőlapok könyvkereskedésomb...

C S A R N O K.

A Mátyás-ház.

Düledező sárga kis ház Megtámiztva gerendákkal Néma, mint a nemzeti gyász Mátyás király halálhíval.

Az idegent megrikatja, Mint egy élő szemrehányás; Hunyadliné ott ringatta Ott született Holtos Mátyás!

Ennél dicsőbb műemléke Sehol sincsen a magyarnak, Melyet közel öt-záz éve Közkinccsre tenni akarnak.

Kolozsvár a szülő város Abban őrzik „Kincses” nevét, Késlekedni több mint káros... Híz a falak repednek szét.

Geniuszunk fennül intett, Hogy teremtsünk oly tartalmat, Mely megóvja a népkincsét S óhívazza a forgalmat.

Népünknek! dicső eszme Mátyáshoz a népkirályhoz S lám Kolozsvár lelkesedve Hálás kegyelettel áldoz.

S mi történik? Pest-Budáról Jön az irás pecsét alatt: „A restaurált Mátyás házból Csináljatok közhivatalt!”

Még virraszt a pietásnak Anyala e hajlék felett, S nem engedi át bérháznak: — Bűzkeségét az országnak — Ezt a bucsujáró helyet!

Merza Gyula.

NYILTTÉRE.*

Madéfalvi emléksoborra beküldött 20 fritos közleményre következő felvilágosításon van: F. hó 5-én reggel es. szentmártoni tekts fő-

Landan Zsigmond.

(* Az c rovatban közölttekért az aláíró felelős. Szerk.)

GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

HIVATALOS RÉSZ

51000. b. ú. m. számhoz.

Szabályrendelet

a községek által az 1898. XXI. t.-cz 8. §. a) és b) pontja értelmében gyakorlandó községelyezés módjáról és mérvéről.

1. §. Községelyben részesítendők.

Mindazon esetekben, midőn egy az ille- tők, mint hozzátartozók szegények és az 1898. XXI. t.-czik 4-7. §-ai nem alkalmazhatók, az illetőségi község által községelyezésben részesítendők:

a) a talált, valamint a hatóságilag elhagyott- nak nyilvánított hét éven felüli gyermekek; b) a kórházi, vagy gyógyintézeti ápolás- ban nem része-ülő betegek;

2. §. Községi és törvénhatósági szabályrendeletek.

Minden község a községelyre szorultak segélyezésének, gondozásának és ellátásának mód- ja és mérvé tárgyában egy éven belül — jelen szabályrendelet korlátai között — a helyi viszony- nyoknak megfelelő szabályrendeletet alkotni köte- les.

3. §. Községelyre szorultok törzskönyve. Minden község az ott tartózkodó községelyre szorultak — illetőségükre való tekintet nélkül — minden év végén pontosan összeírtnak, róluk törzskönyvet vezetni és az időkben községelyre szorulókat a törzskönyvbeírásról-estire pótlólag felvenni köteles.

4. §. Községelyezési ügyekben eljáró hatóságok. A törzskönyvbe felvett községelyre szorultak iránt a községi előjáróság (rendezett tanácsú városok polgármestere, törvényhatósági városok rendőrfőkapitánya, székesfővárosi kerületi előjáróság) sürgősen intézkedik.

5. §. Községelyre szorultak gondozása és ellátása általában. Községelyre szorultak gondozása és ellátása a községek anyagi helyzete és a helyi viszonyok figyelembe vételével, a községelyre szorultak testi és szellemi állapotától, személyes körülményeitől és különleges bajától függ.

6. §. Közellátásra szoruló 7 éven felüli gyermekek gondozása, eltartása, nevelése. A hét éven aluli gyermekek gondozásáról szóló belügyministeri szabályrendelet 10 §-a értelmében az illetőségi község által átvett, valamint a hét éves koron túl talált és hatóságilag elhagyott- nak nyilvánított gyermekek ápolásáról, eltartásá- ról és neveléséről a község mindaddig, de legfel- jebb 14 éves korukig köteles, míg a gyermeket testi és szellemi fejlődése arra minősíti, hogy saját erejéből tarthatja felemagát.

7. §. Közellátásra szoruló gyermekek elhelyezése. Mibelyt valamely gyermeknél közellátás szükségé áll elő, a községi előjáróság (rendezett tanácsú városok polgármestere, törvényhatósági városok rendőrfőkapitánya, székesfővárosi kerületi előjáróság) a gyermeknek gondozás végett vagy valamely arra való egyénél (családnál), vagy valamely árvaházban elhelyezése iránt azon- nal intézkedni és amennyiben gyám kirendelésének szükségé forog fenn, eziránt az illetékes gyámha- tóságot azonnal megkeresni köteles.

8. §. Közellátásra szoruló gyermek szegény, dolog, vagy tozongházban és általában oly helyen, hol a gyermek erkölcsé megromlás veszélyén ke van kitéve, átmenetileg sem helyezhető el. Közellátásra szoruló gyermek magángon- dozás végett csak oly egyénél vagy családnál helyezhető el, kinek vagy melynek egészségi, erkölcsi és lakás viszonyai megfelelőek.

9. §. Tartásdíj. A tartás díjaka község (város) képviselő tes- tületé állapítja meg. 10. §. Árvaházakban elhelyezés. Az árvaházakban elhelyezettek névze az intézeti szabályok mérvadóak. 11. §. Gyermekek nevelése, iskoláztatása. A közellátásra szolgáló gyermekek nevelése és iskoláztatása tekintetében az 1868. évi XXX- VIII. és 1877. évi XX. t.-cz. idevonatkozó rendel- kezési irányadóak. 12. §. Javító intézetekben elhelyezés. Rossz erkölcsű és javíthatatlannak mutat- kozó gyermekeknek javító intézetbe való elhe- lyezése végett a belügyminister közbejárása ve- endő igénybe. 13. §. Gyógyítható betegek és terhes nőknek kör- házi (gyógyintézeti) elhelyezése. A községelyre szoruló gyógyítható betegek, valamint az ideiglenesen munkaképtelenné vált terhes nők rendszerint a legközelebbi kórházba, vagy gyógyintézetbe szállítandók. A mennyiben ez ki nem vihető, az illetők gondozásáról és ellátásáról a község a 2. §. szerint alkotandó szabályrendeletben intézkedik. 14. §. Kórházi ápolásra nem minősített, valamint a gyógyíthatatlan betegek nem községelyes elme- betegek, ártalmatlan hülyék, siket-némák, vakok nyomorékok gondozása. A kórházakban vagy gyógyintézetekben le- endő ápolásra nem minősített, valamint az innen elbocsátott gyógyíthatatlan betegek, végül a nem községelyes elmebetegek, ártalmatlan hülyék, siketnémák, vakok, nyomorékok állandó beteg- ségük, illetőleg testi fogyatkozásuk miatt állandó gondviselést és állandó ellátást igényelnek. 15. §. Az előző szakaszban felsoroltak első sorban az elhelyezésre alkalmas intézetekbe (vagy menhelyekbe) helyezendők. Ily intézetek hiányá- ban mindezek elhelyezése, orvosi ápolása, élel- mezése és ruházata a 2. §. szerint alkotandó sza- bályrendelet értelmében történik. 16. §. Községelyre szorultak eltemetése. A községelyre szorultak elt. met. érol való gondoskodás a tartózkodási kös. feladatát képezi. 17. §. Illetőségi község költségmegtérítési kötele- setsége. Mibelyt a községelyezésben részesülő egyén- nek idegen községbe való illetősége megállapít- tatott, ez utóbbi azt a tartózkodási községtől további ellátás végett azonnal átvenni és saját törzskönyvébe bevezetni köteles. A mennyiben az illetőségi község az átvé- tet elmulasztja, a további gondozási költségeket a tartózkodási községnek megtéríteni köteles. 18. §. Horvát-szlavon községi illetőségek, onstrák honosok, más külföldiek, és hor. talanokkal elbanás. A községi községelyre szorult horvát-szla- vonországi községi illetőségek és a monarchia másik államában honosok után felmerült költsé- gek megtérítése, illetőleg a községelyben ré- szesülő átvétele iránt a törvényhatósági váro- sok közvetlenül, kis- és nagyközségek valamint rendezett tanácsú városok pedig a törvényhatóság útján tesznek megfelelő lépéseket. A mennyiben más külföldi vagy honatlan vétetik községi ápolásba, e körülmény a belügy- ministernek azonnal bejelentendő. 19. §. Községelyezés költségeinek fedezése. A községelyezés költségeinek fedezéséről minden község, a községi szegényalap esetlegéa jövedelmeinek felhasználásával, évi költségveté- sében gondoskodik. 20. §. Ellenőrzés felügyelet. A községelyben részesülő község gondozásának ellenőrzése a gondozó község előjáróságának kötelessége, mely ezzel az előjáróság valamelyik tagját felelőséggel terhe mellett megbizza. A községelyben részesülő község felügyelése oly községben, hol e feladatát műveltebb egyén önként vállalkozik, erre bizandó. Ezeneken kívül kötelessége a községi, illetve körörovosnak, ilyen nem léteben a járásorvosnak) a községelyben részesülő község rendszeres felügyele- tet gyakorolni, azoknak gondozását legalább év- nyegyenként egyszer megvizsgálni és a vizsgálat eredményét a községi előjárósággal írásban közölni. A községi, illetve körörovos, községelyre szorultakat ingyen gyógykezelni köteles. Mindezeknek gyógyszerrel és gyógyá- szati segédeszközökkel való ellátása az országos betegápolási alap, illetőleg az államkincstár ter- hére történik. A községi községelyezés miként gyakorlá- sának felügyelése az egészségügyi és közigaz- gatási felettes hatóságok szigorú feladatát képezi. 21. §. Évi jelentés. A községelyezés gyakorlatáról a törvény- hatósági joggal felruházott városok a belügymi- nisterhez, egyéb községek a vármegyei törvény- hatósághoz minden év végén részletes jelentést tesznek. Budapest, 1899. évi május hó 4-én. Széll s. k.

Egy idősebb kereskedő segéd keresztetik Bajkó Gyula vegyesáru kereskedésében Gyergyó-Borszáken.

VERESS SÁNDOR dr.,

megyei tisztviselő orvos

orvosi rendelője és fogorvosi műterme

Csik-Szeredában

Nagy Ferencz dr. házában.

Rendes orvosi tanácskozási idő naponta

délután 2—3-ig. Fogorvosi és fogművészi

rendelő idő naponta délelőtt 9—12-ig.

10—

Értesítés.

Van szerencsém a n. érd. közönséget értesíteni, hogy

Mosó- és vasaló-intézetemben

(a járásbíróssággal átellenben)

a következő árak mellett vállalom el:		
szennyesen 1 ing	12 kr.	13 kr.
1 pár gallér.	5 kr.	
1 pár kézelő	4 "	
1 pár függöny, csipke	60 kr.	80 "
1 háló ing	6 "	
1 lábravaló	6 "	
1 pár harisnya	2 "	
1 törülköző	3 "	
1 lepedő	6 kr.	8 "
női ing	7 "	8 "
női bugyi	4 "	6 kr.

Tisztelettel

Tóth Ferencz.

Sz. 2354—99.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csik-szeredai kir. trvszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Bocskor Béla végrehajtónak, Ábrám Károlyné szül. Nagy Mária végrehajtást szenvedő elleni 300 frt tökéletlenítés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csik-szeredai királyi törvényszék területén lévő Csik Mindszent község határában fekvő a csik-mindszenti I. r. 106. sz. tjkben nemcsak végrehajtást szenvedő tulajdonát képező, hanem Nagy Károly, Nagy Lajos, Nagy János, Nagy András, Nagy Terézia társulajdonosok nevén álló A + 288., 289. hrsz. 174 frt, 1687. hrsz. 2 frt, 1738. hrsz. 1 frt, 1912. hrsz. 1 frt, 1985. hrsz. 1 frt, 2007. hrsz. 4 frt, 2124. hrsz. 3 frt, 2359. hrsz. 3 frt, 2760. hrsz. 3 frt, 3033. hrsz. 3 frt, 3639. hrsz. 1 frt, 3647. hrsz. 27 frt, 3665. hrsz. 131 frt, 4668. hrsz. 39 frt, 4748. hrsz. 5 frt, 4794. hrsz. 1 frt, 4803., 4805. hrsz. 4 frt, 5018/1. hrsz. 1 frt, 5084. hrsz. 4 frt, 5102/1. hrsz. 1 frt, 5118. hrsz. 1 frt, 5217. hrsz. 2 frt, 5439. hrsz. 1 frt, 6461/1. hrsz. ingatlanokra 5 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban, nem különben a csikmindszenti 259. sz. tjkben végrehajtást szenvedő és a következő társulajdonosok u. m.: Silló Terézia, Silló Mózes, Sugár Julianna, Sugár Mária, Málnási Antalné szül. Kánya Erzsébet, Demes Rózália, Demes Ignácz kiskorú, Karacsi Balázs, Nagy Károly, Nagy Lajos, Nagy János, Nagy András, Nagy Terézia férj. Gegő Elekne nevén álló A + 1001. hrsz. ingatlanokra 2 frtban megállapított kikiáltási árban ama megjegyzéssel, hogy ezen árverés által C) 4 alatt özv. Nagy Imrené szül. Málnási Terézia javára az A + 1001. hrsz. ingatlanból a Nagy Teréziát illető jutalékos bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog valamint a Karacsi Balázs jutalékára nevezett jogosult javára bekebelezett élethossziglani tartás iránti jog nem érintetik; végül a csikmindszenti I. rész. 761. sz. tjkben foglalt végrehajtást szenvedő és Imre János, özv. Nagy Elekne szül. Csóti Borbála, özv. Benedek Jánosné szül. Silló Terézia, Silló Mózes, Ladó Istvánné szül. Sugár Julianna, Sugár Mária, Málnási Antalné szül. Kánya Erzsébet, Nagy Terézia, Karacsi Balázs, Nagy Károly, Nagy Lajos, Nagy János, Nagy András, Nagy Terézia férj. Gegő Elekne társulajdonosok nevén álló 6297., 6298., 6299. hrsz. ingatlanokra 6 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltek azon megjegyzéssel, hogy a már említett tartás és élethossziglani haszonélvezeti jog ezen ingatlan árverése által szintén nem érintetik és hogy fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi július hó 7-én délelőtti 9 órakor Csik-Mindszent községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal szá-

mitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróság nál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átazolgáltatni.

A csik-szeredai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Csik-Szereda, 1899. évi május hó 6-ik napján.

Geosz Béla,
kir. trvszki bír.

Sz 1212—899.

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi előljáróság által újból közhírré tetetik, miszerint a község tulajdonát képező erdőnek „Medves telek” és „Nyilénk” neveléséből 1000 darab fenyőfának nyílt árverésen leendő eladása a Nagyméltósági Földmívelésügyi m. kir. miniszterium által engedélyezettett.

Az árverés Csik-Menaság község házában f. évi július hó 16-án d. e. 9 órakor fog megtartatni

Kikiáltási ár 2000 frt, mely összegnek 10%-át árverezni szándékozók az árverés megkezdése előtt letenni tartoznak.

Az árverési feltételek Csik-Menaság község házában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csik-Menaság, 1899. június 14-én

Puskás Lajos, Ferencz Ignác,
közigy. k. bír.

1 3

Sz. 1308.

Árlejtési hirdetmény.

Gyergyó-Ditró község előljárósága közhírré teszi, hogy a község központján az állami polgári fiúiskola részére emelendő emeletes épületnek vállalat utján felépítését versenytárgyalás útján a szóbeli árverés mellőzésével a községi képviselőtestületnek e hó 8-án tartott gyűlése határozatából kiadja.

A vállalkozni ohajtók fellívatnak, szabályszerű ajánló levelüket a 22.231 frt 22 kr kikiáltási árnak megfelelő 10%-os bánat pénzével készpénzben, akár pedig elfogadható állami értékpapírokkal felszerelve, melyben vállalat összeg számmal és szóval is kiirandó, továbbá, hogy a feltételi pontokat a költségvetést tervezettel együtt ismerik a magukat azoknak alája vetik 1899. július 14-én déli 12 óráig a községi bírónak adják be, mert ezen időn túl beadott ajánlatok nem fogadhatók el, annál is inkább, minthogy említett nap délután 3 órakor a közgyűlés a versenytárgyalást megtartja.

A tervezeti iratok, költségvetés és feltételi pontok a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában addig is megtekinthetők.

Gyergyó-Ditró, 1899. június 14.

A községi előljáróság.

Bíró Sándor, Fülöp István
bíró. jegyző.

1 2

Sz. 2870—1899.

f. u.

Pályázat.

A csik-szeredai kir. törvényszéknel és ahoz tartozó fogháznál lemondás folytán írszedésbe jött kir. törvényszéki és fogházorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetnek

Fellívom ennél fogva mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy képzettségüket és a törvényszéki orvosok részére előírt vizsga letételét igazoló okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványokat ezen hirdetmények a hivatalos lapban való harmadszori megjelenésétől számított négy (4) hét alatt hozzám annyival inkább nyújtsák be, mert a későbbben érkező kérvények figyelembe vételű nem fognak.

Kolozsvárt, 1899. június hó 8-án.

Kozma Gyula,
kir. főgyógyész.

2—3

Szám 469—899.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye kászon-alcsiki járásában, Csik-Szentkirály székhelyvel, Csátószeg, Szentsimon, Szentimre, Szentkirály, Zsögöd, Szentlélek és Mindszent községekben álló a 8232 lelket számláló községsegítgvi körben a körorvosi állás elhalálózása folytán írszedésbe jövén, arra újból pályázatot hirdetek.

Javadalmazása: 900 frt évi fizetés, melyben a lakbér is benn foglaltatik, továbbá ingyenes fuvar mellett nappali 20., éjjeli 30 kr látogatási díj, az orvosi látletekért esetenként 50 kr és Szentkirályon a husszeulért megállapított díjak. Fellívom mindazokat, kik ezen áll-

ást elnyerni ohajtják, hogy ez iránti szabályszerűen felszerelt a eddigi alkalmazásukat is feltüntető kérvényüket hozzám folyó évi június hó 27-ig annál bizonyosabban adják be, mivel később érkező pályázatok figyelembe nem vétetnek.

A megválasztandó körorvos kötelea a vagyontalan beteget ingyen gyógykezelti, a halottkémlést a megállapított díjakért Csik-Szentkirály községében végezni és kör-községeit havonként kétszer hivatalosan beutazni.

A kászon-alcsiki járás főszolgabirája. Csik-Szentmárton, 1899. évi június hó 2-án.

Bartalis Ágost,
főszolgabíró.

3—3

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a n. érd. közönséggel tudatni, hogy jó hírnévnek örvendő

Férfi-szabó üzletemet

a „HUTTER-féle szállodával” átellenbe helyeztem át, hol a kor igényeinek megfelelően újjalag berendeztem a ellátam többféle legújabb és legjobb szövetekkel, melyeket a legújabb divat szerint, tartósan, kellő csinnal és mindenek felett jutányosan készítek el.

Továbbá ajánlom a főtisztelendő papság figyelmébe dusan felszerelt papi reverenda és finom cangart szöveteimet.

A nagyérd. közönség becses pártfogását kérve, maradtam

Csik-Szereda, 1899. ápril hó.

Alázatos szolgálja:

JAKAB JÓZSEF,
férfi-szabó.

4—

Ugy a hazai, mint a külföldi orvosi tekintélyek is elismerik és hangoztatják, hogy idült (kronikus) betegségek legbiztosabban a természeti eszközökkel gyógyíthatók.

A legelső és legteljesebben berendezett intézet, melyben ezen alapon történik a gyógykezelés.

Dr. PALÓCZ IGNÁCZ

körlúzi orvos, k. egészségügyi tanár intézete

Budapest, IX. Vámház-körut 7. (augusztus 1-től Kerpesi-ut 10.)

■ Gyógykezelés egész napon át. ■ Bendelés 10—12-ig és 3—5-ig. ■ Nőknél női kiszolgálás. ■ Elkülönített osztályok. ■ Díjazás hetenként 10—15 forint. ■ Prospectus ingyen. ■

A természeti eszközökkel képesek vagyunk a beteg test életerejét növelni, a benne képződött ártalmas és káros anyagokat a szervezetből eltávolítani, a szervek normális működését létrehozni és az elgyengült vagy elkenyestetett testet megerősíteni.

Ezért gyógyítható ily módon még a legtöbb idült (kronikus) betegség is.

4—4

A tökéletes berendezés a lelkiismeretes, gondos és egyéni (a beteg természetének megfelelő) gyógykezelés magyarázzák meg ama kitűnő eredményeket (a meggyógyultak hiteles írásával bizonyíthatjuk), amelyekkel még a legidültabb betegségek-nél is, különösen elhízottság, asztma, reuma, ischias, neuralgia, köszvény, gyomor- és nemi bajok, vérszegénység, bőr-, ideg- és női betegségek gyógyításánál biztosan elérünk.

Népszerű orvosi tanácsadó
„Az egészséggel megővés és a betegségek gyógyítása.”
Írta: dr. Palócz Ignác. — Kapható a szerzőnél. — Ára 3 koron.

Mint legkitűnőbb és legolcsóbb

gépkenőolajat,

ajánljuk a

valódi orosz kannaolajat

Mantachoff A. és Társa, Baku

ezégtől, mely olaj saját védjeggyel ellátott, ónozott, 17 kgot tartalmazó kannákban a legjobb és legtisztább minőségben szállítatik.

Miután a Brassóban és a szomszédmegyékben való egyedárusítást mi vettük át, azon helyzetben vagyunk, úgy nagyban mint kicsinyben, rendelvényeket a legolcsóbb árak mellett egyenesen helybeli raktárunkból teljesíthetni.

Midőn ezen gépkenőolajat úgy gyáruk, mint cséplőgépek és gőz-gépek részére is legjobban ajánljuk, főlkerjük, egy próbavétel által ezen olaj kitűnősége és olcsóságáról meggyőződni

Kiváló tisztelettel

Hesshaimer J. L. és A.
Brassóban.

5—6